

4

EDUKACJA

S4 Słowniczek

PRZEDMIOTY SZKOLNE

Art /ɑ:t/ plastyka
foreign languages /ˌfɔrən ˈlæŋɡwɪdʒz/ języki obce
Geography /dʒiˈɒɡrəfi/ geografia
History /ˈhɪstəri/ historia
IT/Information Technology /aɪ ˈtiː / ɪnˈfɔ:məʃən tekˈnɒlədʒi/ informatyka
Literature /ˈlɪtərətʃə/ literatura
Mathematics/Maths /mæθəˈmætiks/mæθs/ matematyka
Music /ˈmju:zɪk/ muzyka
PE/Physical Education /piː ˈiː / ˈfɪzɪkəl ɛdʒuˈkeɪʃən/ wychowanie fizyczne
RE/Religious Education /ɑːr ˈriː / rɪˌlɪdʒəs ɛdʒuˈkeɪʃən/ religia
Science (Biology/Chemistry/Physics) /ˈsaɪəns (baɪˈɒlədʒi/ ˈkɛməstri/fɪzɪks)/ nauki ścisłe (biologia, chemia, fizyka)
subject /ˈsʌbdʒɪkt/ przedmiot szkolny

TYPY SZKÓŁ

nursery school/kindergarten/pre-school /nɜːsəri sku:l/ ˈkɪndəˌɡɑːtən/ ˈpriːsku:l/ przedszkole
primary school /ˈpraɪməri sku:l/ szkoła podstawowa
private school /ˈpraɪvət sku:l/ szkoła prywatna
public school /ˈpʌblɪk sku:l/ szkoła prywatna (BrE)
secondary school /ˈsekəndəri sku:l/ szkoła średnia
state school /ˈsteɪt sku:l/ szkoła państwowa
university /juːnɪˈvɜːsəti/ uniwersytet

MIEJSCA W SZKOLE

canteen /kænˈtiːn/ stołówka
classroom /ˈklɑːsrʊm/ klasa
cloakroom /ˈkləʊkrʊm/ szatnia
common room /ˈkɒmən ru:m/ świetlica
computer room /kəmˈpjʊ:tə ru:m/ pracownia komputerowa
corridor /ˈkɒrɪdɔː/ korytarz
desk /desk/ ławka (szkolna); biurko
gym/gymnasium /dʒɪm/ ˈdʒɪmˈneɪzjəm/ sala gimnastyczna
hall /hɔ:l/ aula
library /ˈlaɪbrəri/ biblioteka
locker /ˈlɒkə/ szafka
office /ˈɒfɪs/ sekretariat
playground /ˈpleɪgraʊnd/ boisko do zabawy
science lab /ˈsaɪəns læb/ sala do nauki biologii, chemii, fizyki
sports field /ˈspɔːts fi:ld/ boisko sportowe
staff room /stɑːf ru:m/ pokój nauczycielski

PRZYBORY SZKOLNE

blackboard/board /ˈblækbɔːd/ bɔːd/ tablica
class register /ˈklɑːs ˈredʒɪstə/ dziennik lekcyjny
crayons /ˈkreɪnz/ kredki

dictionary /ˈdɪkʃənəri/ słownik
glue /ɡluː/ klej
notebook/exercise book /ˈnəʊtbʊk/ˈeksəɪsɪz bʊk/ zeszyt
PE kit /piː ˈiː kɪt/ strój gimnastyczny
pencil case /ˈpensəl keɪs/ piórnik
rubber /ˈrʌbə/ gumka
ruler /ˈru:lə/ linijka
scissors /ˈsɪzəz/ nożyczki
school bag /sku:l bæɡ/ torba szkolna, tornister
sports equipment /ˈspɔːts ɪˈkwɪpmənt/ sprzęt sportowy
textbook/coursebook /ˈtekstbʊk/ ˈkɔːsbʊk/ podręcznik
whiteboard /ˈwaɪtbɔːd/ tablica (biała)

PRACOWNICY SZKOŁY I UCZNIOWIE

caretaker /ˈkeɪˌteɪkə/ woźny
classmate/schoolmate /ˈklɑːsmet/ ˈsku:lmeɪt/ kolega/koleżanka z klasy/ze szkoły
form teacher/tutor /ˈfɔːmˌti:tʃə/ ˈtju:tə/ wychowawca
head teacher/headmaster/headmistress /hed ˈti:tʃə/ ˈhed mɑːstə/ ˈhed mɪstrəs/ dyrektor/dyrektorka
librarian /ˈlaɪbrəriən/ bibliotekarz
professor /prəˈfesa/ profesor, wykładowca akademicki
schoolboy/schoolgirl/student/pupil /sku:lboɪ/ ˈsku:lɡɜːl/ ˈstjuːdənt/ ˈpiːpəl/ uczeń/uczennica
(teaching) staff /ˈti:tʃɪŋ stɑːf/ grono pedagogiczne

OCENY I EGZAMINY

average /ˈævərɪdʒ/ przeciętny, średni
cheat in an exam /tʃiːt ɪn ən ɪɡ ˈzæm/ ściągać na egzaminie
class test /ˈklɑːs test/ klasówka, sprawdzian
fail an exam /feɪl ən ɪɡ ˈzæm/ nie zdać egzaminu
final exam/examination /faɪnəl ɪɡ ˈzæm/ ɪɡ ˈzæməˈneɪʃən/ egzamin końcowy
get an A/a B/an F /get ən ˈeɪ/ ə ˈbiː ˈæn ˈef/ dostać piątkę/czwórkę/ jedynkę
get the results of (sth) /get ðə rɪˈzʌltz əv (ˈsʌmθɪŋ)/ dostać wyniki (czegoś)
mark/grade /mɑːk/ɡreɪd/ stopień, ocena szkolna
oral exam /ɔːrəl ɪɡ ˈzæm/ egzamin ustny
pass an exam /pɑːs ən ɪɡ ˈzæm/ zdać egzamin
prepare for exams /prɪˈpeə fər ɪɡ ˈzæmz/ przygotowywać się do egzaminów
retake an exam /riːteɪk ən ɪɡ ˈzæm/ ponownie przystępować do egzaminu
revise for (exams) /rɪˈvɪz fər (ɪɡ ˈzæmz)/ powtarzać/uczyć się do (egzaminów)
school-leaving exam /sku:l ˈliːvɪŋ ɪɡ ˈzæm/ egzamin na koniec nauki w szkole
school report /sku:l rɪˈpɔːt/ świadectwo szkolne
short test /ʃɔːt ˈtest/ kartkówka
study/prepare for /ˈstʌdi/ˈprɪˈpeə fər/ uczyć się/przygotowywać do
swot /swɒt/ wkuwać (do testu)
take an exam /teɪk ən ɪɡ ˈzæm/ przystępować do egzaminu
written exam /ˈrɪtɪn ɪɡ ˈzæm/ egzamin pisemny

ŻYCIE SZKOLNE

after-school activities/club /ɑːftə sku:l ækˈtɪvɪz/ˈklʌb/ zajęcia pozalekcyjne/kółko zainteresowań
attend /əˈtend/ uczęszczać
begin school /bɪˈɡɪn sku:l/ rozpocząć szkołę
(lunch) break /ˈlʌntʃ/ breɪk/ przerwa (na lunch)
competition /ˌkɒmpəˈtɪʃən/ konkurs, olimpiada
compulsory /kəmˈpʌlsəri/ obowiązkowy
concentrate /ˈkɒnsəntreɪt/ skupić się
disturb /dɪˈstɜːb/ przeszkadzać
extra activities /ˈekstrə ækˈtɪvɪz/ zajęcia dodatkowe
graduation ceremony /ˌɡrædʒuˈeɪʃən ˌserəməni/ uroczystość rozdania świadectw
optional /ˈɒpʃənəl/ nieobowiązkowy, dobrowolny
parent-teacher meeting /ˈpeərənt ˈti:tʃə ˈmiːtɪŋ/ wywiadówka
school trip /sku:l ˈtrɪp/ wycieczka szkolna
school uniform /sku:l ˈjuːnɪfɔːm/ mundurek szkolny
summer/winter holiday /ˈsʌmə/ ˈwɪntə ˈhɒlədeɪ/ wakacje/ferie
timetable /ˈtaɪm teɪbəl/ plan lekcji
set books /set ˈbʊks/ lektury szkolne
term /tɜːm/ semestr

PRZYMIOTNIKI - UCZNIOWIE I NAUCZYCIELE

(un)ambitious /(ʌn)æmˈbɪʃəs/ (mał) ambitny
average /ˈævərɪdʒ/ przeciętny
creative /kriˈeɪtɪv/ kreatywny
demanding /dɪˈmɑːndɪŋ/ wymagający
easy-going /iːziˈɡəʊɪŋ/ spokojny, wyluzowany
excellent /ˈeksələnt/ doskonały, znakomity
(un)fair /(ʌn)feə/ (nie)sprawiedliwy
gifted /ˈɡɪftəd/ uzdolniony
hard-working /hɑːdˈwɜːkɪŋ/ pracowity
(un)helpful /(ʌn)helpfʊl/ (nie)pomoocny
(dis)honest /(dɪs)ɒnɪst/ (nie)uczciwy
lazy /ˈleɪzi/ leniwy
(im)patient /(ɪm)peɪʃənt/ (nie)cierpliwý
(un)punctual /(ʌn)ˈpʌŋktʃuəl/ (nie)punktualny
respected /rɪˈspektɪd/ szanowany
(dis)respectful /(dɪs)rɪˈspektfʊl/ pełen szacunku (lekkowazący)
strict /strɪkt/ surowy
talented /ˈtæləntəd/ utalentowany
(in)tolerant /(ɪn)ˈtɒlərənt/ (nie)tolerancyjny
understanding /ˌʌndəˈstændɪŋ/ wyrozumiały
weird /weɪəd/ dziwny, dziwaczny

SŁOWOTWÓRSTWO

TWORZENIE PRZYMIOTNIKÓW O NEGATYWNYM ZNACZENIU

W języku polskim używamy przedrostka *nie-*, aby utworzyć przymiotnik o przeciwnym, negatywnym znaczeniu, np. *wygodny* – *niewygodny*. W języku angielskim takie przymiotniki tworzymy przy pomocy przedrostków: *dis-*, *il-*, *im-*, *in-*, *ir-*, *un-*, np. *dishonest*, *illegal*, *impractical*, *inactive*, *irregular*, *unattractive*.

ZWROTY

be absent from school /bi ˌæbsənt frəm ˈsku:l/ być nieobecny w szkole
be good/bad at sth /bi ˈɡʊd/ ˈbæd at ˌsʌmθɪŋ/ być dobrym/złym z czegoś
be in (real) trouble /bi ɪn (riəl) ˈtrʌbl/ mieć (prawdziwe) kłopoty, być w tarapatach
be late for school /bi ˈleɪt fə ˈsku:l/ spóźnić się do szkoły
be well prepared /bi wel ˈpriːpeəd/ być dobrze przygotowanym
copy homework /ˌkɒpi ˈhəʊmwɜːk/ odpiścić pracę domową
do an exercise/a task /duː ən ˈeksəɪsɪz/ ˈtɑːsk/ robić ćwiczenie/zadanie
do well/badly in a test /duː wel/ ˈbædli ɪn ə ˈtest/ dobrze/źle poradzić sobie na teście
do your best /duː jə ˈbest/ starać się, dać z siebie wszystko
do your homework /duː jə ˈhəʊmwɜːk/ odrabiać pracę domową
fall behind (with sth) /fɔːl bɪ ˈhaɪnd (wɪð ˌsʌmθɪŋ)/ mieć zaległość (w czymś)
get into secondary school /get ˈɪntu ˌsekəndəri ˈsku:l/ dostać się do szkoły średniej
get ready /get ˈredi/ przygotowywać się
have/take a break /hæv/teɪk ə ˈbreɪk/ zrobić sobie przerwę
learn by heart /lɜːn baɪ ˈhɑːt/ uczyć się na pamięć
leave school /liːv ˈsku:l/ rzucić szkołę
look sth up /lʊk ˌsʌmθɪŋ ˈʌp/ wyszukać coś (np. w słowniku)
make a mistake /meɪk ə məˈsteɪk/ zrobić błąd
make progress /meɪk ˈprɒɡres/ robić postępy
make/take notes /meɪk/teɪk ˈnəʊts/ robić notatki
miss lessons /mɪs ˈlesənz/ opuszczać lekcje
participate/take part in sth /ˈpɑːtɪsəpeɪt/ ˈteɪk ˈpɑːt ɪn ˌsʌmθɪŋ/ brać w czymś udział
pay attention to sb/sth /peɪ ə ˈtenʃən tə ˌsʌmbədi/ˌsʌmθɪŋ/ uważać, zwracać uwagę na kogoś/coś
play truant /pleɪ ˈtruːənt/ wagarować
study hard /ˈstʌdi ˈhɑːd/ uczyć się pilnie
take the register /teɪk ðə ˈredʒɪstə/ sprawdzać listę obecności
write an essay /raɪt ən ˈeseɪ/ pisać wypracowanie

INNE

ability /ə ˈbɪləti/ umiejętność
air traffic controller /eə ˈtræfɪk kənˈtrɒlə/ kontroler lotów
aviation /ˌeɪvɪˈeɪʃən/ lotnictwo
cause /kɔːz/ powodować
contain /kənˈteɪn/ zawierać
crossword /ˈkrɒswɜːd/ krzyżówka
crowded /ˈkraʊdɪd/ zatłoczony
depend on /dɪˈpend ɒn/ zależeć od
expand /ɪkˈspænd/ zwiększyć, rozwinąć
latest research /ˈleɪtɪst rɪˈsɜːtʃ/ najnowsze badania
misunderstanding /ˌmɪsʌndəˈstændɪŋ/ nieporozumienie
result in sth /rɪˈzʌlt ɪn ˌsʌmθɪŋ/ skończyć się czymś, spowodować coś
set /set/ zestaw
stick /stɪk/ kleić się, lgnąć, przywierać
up-to-date /ʌp tə ˈdeɪt/ aktualny, nowoczesny